

การป้องกันอุบัติเหตุในการก่อสร้าง

บทนำ

การก่อสร้างในประเทศไทยได้เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถทำการก่อสร้างอาคารสูงหลายสิบชั้นและห้องใต้ดินลึกมาก ๆ ได้มีการใช้เทคนิคและอุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างครบครัน แต่สิ่งที่ยังบกพร่องอยู่มากก็คือ การป้องกันอันตรายต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างได้ดีขึ้นกว่าเก่าพอสมควร โดยเฉพาะกับอาคารสูง จะเห็นว่ามี การหุ้มอาคารที่กำลังก่อสร้างอย่างมิดชิดเพื่อป้องกันของและคนตกมีการใช้บันจันชนิดมีแขนเดี่ยว และการแต่งกายของคณงานก็รัดกุมขึ้น มีการสวมหมวกแข็งและรองเท้าหุ้มส้นกันมากขึ้น แต่มาตรการในการป้องกันอันตรายดังกล่าวก็ยังไม่สมบูรณ์ และใช้กันเพียงบางงานเท่านั้น บางงานแทบจะไม่มี การป้องกันเลย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง “ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง” ได้กำหนดมาตรฐานการป้องกันอันตรายนับตั้งแต่บุคคล นั่งร้าน และลิฟต์ขนของ เป็นต้น แม้ว่าเป็นกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติตามแต่ก็ยังมีผู้ละเลยกันมากทำให้เกิดอุบัติเหตุอย่างที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นเสมอ ทั้งที่ควรจะต้องได้หากปฏิบัติตามกฎหมาย เคยมีผู้ประมาณการสูญเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการก่อสร้างว่าจะมีคนตายหนึ่งคนทุก ๆ มูลค่าของการก่อสร้าง 80 ล้านบาท เมื่อคิดทางด้านเศรษฐกิจแล้วแต่ละปีจะมีการสูญเสียอันเกิดจากอันตรายในการก่อสร้างนี้ปีละหลายสิบล้านบาท จึงควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่เจ้าของโครงการ ผู้รับเหมาก่อสร้าง ผู้ควบคุมงาน ผู้ออกแบบ และเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจะต้องตระหนักและเข้มงวดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการก่อสร้างให้มาก

รูปที่ 1 อาคารสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่

การป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินที่ต้องสูญเสียไป ซึ่งถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาแล้วจะมีผลกระทบหลาย ๆ ด้าน เป็นต้นว่าทำงานให้ก่อสร้าง ถ้าเข้าขาดแคลนแรงงาน เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น สูญเสียอวัยวะ เช่น แขนหัก ขาหัก พิการ เสียชีวิต ฯลฯ บันทอนขวัญและกำลังใจของคนงานเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้ที่พ้อการจากอุบัติเหตุเหล่านี้จะต้องเป็นภาระของสังคมของครอบครัวที่ต้องการเลี้ยงดู ต้องทนทุกข์ทรมานและดำรงชีวิตต่อไปด้วยความหดหู่ ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ติดตามขึ้นมาอีกเป็นอันมาก ฉะนั้นถ้าได้มีการจัดการจัดการป้องกันอุบัติเหตุอย่างมีระบบแบบแผน โดยเห็นความสำคัญของอุบัติเหตุด้วยกันทุกฝ่ายแล้ว อุบัติเหตุในงานก่อสร้างจะต้องลดลงได้อย่างแน่นอน

ลักษณะของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในงานก่อสร้าง จำแนกได้ดังนี้

1. อุบัติเหตุที่เกิดจากความประมาทของคนงานก่อสร้าง

พอจะกล่าวให้เห็นได้โดยสังเขปก็คือ ขณะทำงานอาจแต่งกายไม่รัดกุม รุ่มร่าม ใส่รองเท้าแตะทำให้ลื่นไถลได้ง่าย ไม่สวมหมวกนิรภัย เดินบนไม้ที่พาดบนช่องเปิด หรือเกิดความสะเพร่าจากการทำงานโดยทิ้งเศษไม้ที่ตอกตะปูหงายขึ้น เกิดจากการทำงานคิดเล่น หรือที่เรียกว่า “ทำไปเล่นไป” เชื้อแหย่กันในขณะทำงานก็อาจจะพลาดพลั้งทำให้เกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดขึ้นได้

รูปที่ 2 ความประมาทของคนงานก่อสร้าง

2. อุบัติเหตุที่เกิดจากลักษณะงาน

ลักษณะของอุบัติเหตุจะมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของงานก่อสร้าง เช่น งานก่อสร้างถนน งานก่อสร้างอาคารสูง ลักษณะของอุบัติเหตุที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารสูง จึงเป็นลักษณะที่พลัดตกจากที่สูง วัสดุหล่นใส่ ตะปูตำเท้า เป็นต้น แต่ถ้าเป็นงานก่อสร้างถนน ลักษณะของอุบัติเหตุจะเกี่ยวเนื่องกับการใช้เครื่องจักรกล หรือการใช้เครื่องทุ่นแรงเป็นส่วนมาก ดังนั้นลักษณะของอุบัติเหตุที่นำมาเสนอ ณ ที่นี้ ส่วนมากจึงเป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับงานก่อสร้างอาคาร ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

- 2.1 การพลัดตกจากที่สูง
- 2.1 วัสดุตกใส่
- 2.3 การพังของโครงสร้างชั่วคราว
- 2.4 การใช้เครื่องทุ่นแรง และเครื่องจักรกล
- 2.5 การใช้เครื่องมือไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า

การพลัดตกจากที่สูงมักจะเกิดขึ้นอยู่เสมอ เช่น พลัดตกจากนั่งร้าน จากช่องเปิด บันได ลิฟต์ หลุม เสาเข็มเจาะ หรือพลัดตกจากเครื่องจักร ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ การพลัดตกจากที่สูงไม่อาจจะเกิดขึ้นได้ ถ้าคนงานมีความรอบคอบ ไม่ประมาท ไม่สะเพร่าในขณะที่ทำงาน จึงต้องถือเป็นภาระหน้าที่ของทุกฝ่าย ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลกำกับให้งานบังเกิดความปลอดภัยมากที่สุด เช่น ปิดช่องต่าง ๆ ทำราวกันตก มีเข็มขัดนิรภัย สวมหมวกนิรภัย เป็นต้น ถ้าปล่อยให้เป็นที่ของคนงานที่ จะต้องระมัดระวังกันเองแล้วก็จะไร้ผลโดยสิ้นเชิงเพราะความไม่รู้เท่าถึงการณ์และวุฒิภาวะของเขานั้นเอง ดังนั้นผู้ควบคุมงานก่อสร้างต้องถือเป็นที่สำคัญประการหนึ่ง จะต้องคอยสอดส่องดูแลสภาพการทำงานให้เกิดความปลอดภัยมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการขนย้ายวัสดุก่อสร้าง การใช้ปั้นจั่นห้อยสูงต้องผูกหรือมัดวัสดุให้แน่น หรือการก่อสร้างร้านของคนงานก็ต้องสังเกตดูว่าจะรับน้ำหนักได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ หรือการตอกเสาเข็มพืด (Sheet Pile) ต้องมีความเชื่อมั่นว่าสามารถรับแรงดันของดินได้ ตลอดจนการใช้เครื่องมือไฟฟ้า เครื่องทุ่นแรง เครื่องจักรกลต่าง ๆ ต้องมีความชำนาญเพียงพอ และต้องแน่ใจด้วยว่า ใช้ได้อย่างถูกต้องกับลักษณะของงาน ดังนี้ เป็นต้น

รูปที่ 3 การพังทลายของโครงสร้าง

3. อุบัติเหตุที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

ผู้ทำงานก่อสร้างต้องพบกับสภาพแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยกันทั้งนั้น เช่น เสียงดัง แสงที่จ้าหรือมืดจนเกินไป ความสะเทือน ฝุ่น คิว้น กลิ่น เป็นต้น เสียงรบกวน เป็นต้นว่าการตอกเสาเข็ม การขุดลอกด้วยเครื่องขุด หรือเสียงอื่น ๆ ที่ดังมากเกินไป ก็ทำให้เกิดอันตรายได้ดังนั้นกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย จึงกำหนดมาตรฐานรองรับเสียงในสถานประกอบการดังนี้

เกณฑ์กำหนดระดับเสียงที่เป็นอันตราย

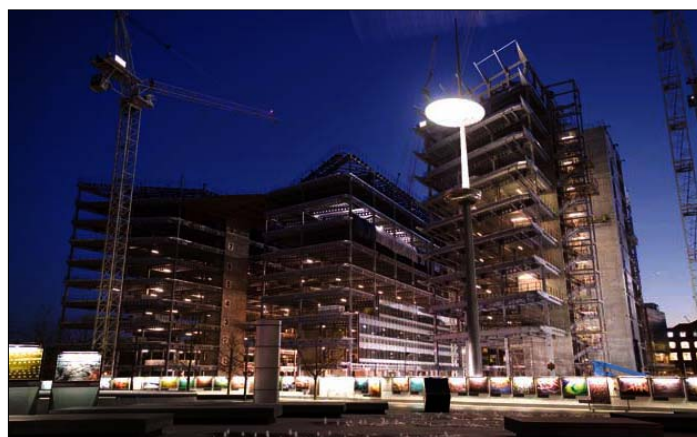
- 3.1 ได้รับเสียงไม่เกินวันละ 7 ชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงติดต่อกันไม่เกิน 91 เดซิเบล
- 3.2 ได้รับเสียงวันละ 7-8 ชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงติดต่อกันไม่เกิน 91 เดซิเบล
- 3.3 ได้รับเสียงวันละ 8 ชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงติดต่อกันไม่เกิน 80 เดซิเบล
- 3.4 นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่ ๆ มีระดับเสียง 140 เดซิเบลไม่ได้

องค์การอนามัยโลกได้กำหนดระดับเสียงที่ดังเกินกว่า 85 เดซิเบล ถือว่าเป็นอันตรายต่อมนุษย์ และมาตรฐานการตอกเสาเข็มของประเทศญี่ปุ่น กำหนดไว้ว่า ระยะห่าง 30 เมตรจากปืนจันทอกเสาเข็ม ระดับเสียงจะต้องไม่สูงเกินกว่า 75 เดซิเบล สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดไว้ว่า เสียงรบกวนจะดังเกิน 140 เดซิเบลไม่ได้ ฉะนั้นการป้องกันอันตรายสำหรับคนงานอาจใช้ปลั๊กอุดเสียง (Ear Plug) ที่ทำด้วยวัสดุต่าง ๆ เช่น พลาสติก ยาง ฯลฯ อุดหูในขณะที่มีเสียงดัง ซึ่งสามารถลดเสียงลงได้ 15 เดซิเบล หรือใช้ครอบหูซึ่งลดเสียงได้ไม่น้อยกว่า 25 เดซิเบล

รูปที่ 4 ชุดอุปกรณ์ในการป้องกันเสียงในงานก่อสร้าง

แสงสว่างในการทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะถ้าแสงแดดจ้ามากเกินไปอาจทำให้เกิดการระคายเคือง ทำให้ตาพร่ามองไม่ชัด ก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย หรือการทำงานในที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ เช่น การทำงานในเวลากลางคืน ถ้าแสงสว่างไม่เพียงพอแล้วนอกจากจะได้ผลงานที่ไม่เรียบร้อย ยังเป็นเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายอีกด้วย

รูปที่ 5 การทำงานในที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ

ในเรื่องของการสัมผัสก็เช่นกัน เนื่องจากสภาพการทำงานการก่อสร้างในปัจจุบัน มีการใช้เครื่องทุ่นแรงและเครื่องจักรกลเข้ามาดำเนินการเป็นจำนวนมาก เช่น รถแทรกเตอร์ รถขุด รถ

ตัก รถบดถนน รถเครน เครื่องตัด เครื่องเจาะ เป็นต้น เมื่อใช้เครื่องทุ่นแรงหรือเครื่องจักรดังกล่าว ย่อมมีความสิ้นเปลืองทั้งน้ำมัน ความสิ้นเปลืองในขณะที่ใช้เครื่องทุ่นแรงเหล่านั้นก่อให้เกิดความเมื่อยล้า อ่อนเพลีย เกิดความรำคาญ เช่นเดียวกับเรื่องฝุ่น คิว้น กลิ่น ซึ่งถ้าคนงานก่อสร้างทนสภาพดังกล่าว ไม่ได้ ย่อมเป็นช่องทางทำให้บั่นทอนประสิทธิภาพในการทำงาน และก่อให้เกิดอุบัติเหตุเช่นเดียวกัน

รูปที่ 6 การสิ้นเปลืองจากการตอกเสาเข็ม

4. อุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการก่อสร้าง คือ อุบัติเหตุจากการขุดดิน เช่น ดินยุบตัว โครงสร้างป้องกันดินพัง เพราะมีแรงดันด้านข้าง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ดำเนินการก่อสร้างต้องคิดหาทางป้องกันไว้ทุกกรณี หรือในงานตอกเสาเข็ม จะพบเห็นอยู่เสมอว่าคนงานก่อสร้างมีความประมาทในการทำงานเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าเกิดการผิดพลาดขึ้นมาก็จะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตแน่นอน ดังนั้นลักษณะการทำงานดังกล่าวนี้ไม่สมควรกระทำโดยเด็ดขาด อุบัติเหตุและอันตรายจากการตอกเสาเข็ม มีสิ่งที่จะต้องระมัดระวังอีกหลายประการ เป็นต้นว่าปัญหาการสิ้นเปลือง ปัญหาดินไหลเนื่องจากถูกเสาเข็มแทนที่ ปัญหาการเกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานและสิ่งก่อสร้าง ปั่นจั่นตอกเสาเข็มล้ม เป็นต้น นอกจากนี้อุบัติเหตุที่เกิดจากการปฏิบัติงานซึ่งต้องระมัดระวัง เช่น

1. อันตรายจากการใช้ปั้นจั่น
2. อันตรายจากการใช้เครื่องทุ่นแรง และเครื่องจักรกล
3. อันตรายจากการใช้นั่งร้าน
4. อันตรายจากการใช้ลิฟต์ชั่วคราว
5. อันตรายจากการใช้เครื่องมือไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า
6. อันตรายจากไฟไหม้

7. อันตรายจากช่องลิฟต์ และช่องเปิดลิฟต์
8. ความประมาทของผู้ปฏิบัติงาน
9. การหยอกล้อกัน ในขณะที่ปฏิบัติงาน
10. ความมั่งง่ายของผู้ปฏิบัติงาน
11. เมาสุราแล้วเข้ามาทำงาน
12. ไม่เชื่อฟังคำสั่งของผู้ควบคุมงาน
13. คนงานไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย
14. นำอุปกรณ์ก่อสร้างที่ชำรุดมาปฏิบัติงาน
15. จัดเรียงวัสดุที่ใช้ก่อสร้างไม่เป็นระเบียบ
16. ใช้เครื่องมือไม่ถูกวิธี
17. บริษัทก่อสร้างไม่บังคับให้คนงานปฏิบัติตามกฎของความปลอดภัย

รูปที่ 7 การทำงานของผู้ปฏิบัติงานโดยประมาท ไม่มีการป้องกันภัย

การเตรียมงานก่อสร้างในด้านความปลอดภัย

ในปีหนึ่ง ๆ มีผู้ประสบอุบัติเหตุจากงานก่อสร้างนับตั้งแต่เล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตจำนวนไม่น้อย ทั้งผู้ที่ทำงานเองและผู้ที่สัญจรไปมาหรือผู้ที่พักอาศัยในอาคารข้างเคียง ฉะนั้นการให้ความสำคัญควรจะกระทำตั้งแต่เริ่มดำเนินการก่อสร้างเลยทีเดียว คือ นับตั้งแต่การ กั้นรั้ว ควบคุมการเข้าออก การติดป้ายเตือนภัยต่าง ๆ การใช้อุปกรณ์ให้ความปลอดภัยแต่ละบุคคล ตลอดจนสิ่งป้องกันอันตรายต่าง ๆ

รูปที่ 8 การอบรมและให้ความรู้แก่พนักงานในการก่อสร้าง

1. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง “ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง” ข้อ 6 กำหนดว่า “ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ในสถานประกอบกิจการแต่ละแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานอย่างน้อยแห่งละหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาในการทำงาน” เจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยหรือเรียกย่อ ๆ ว่า “จ.ป.” ที่ดีจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะลดอุบัติเหตุให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นต้นว่าดูแลให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมาย พยายามสร้างจิตสำนึกให้กับทุก ๆ คนนับตั้งแต่คนงานก่อสร้าง วิศวกร สถาปนิก ช่างเทคนิค จนถึงเจ้าของโครงการ ทั้งที่เป็นหน่วยราชการและเอกชนตลอดจนผู้รับเหมาก่อสร้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในการก่อสร้างเพื่อที่จะไม่มีการตัดงบประมาณในด้านนี้ลงไป

อย่างไรก็ตาม ยังมีน้อยคนนักที่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ เจ้าของโครงการมักจะถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับเหมาก่อสร้างโดยตรง ทำให้จะต้องผลักภาระให้มาตกกับตน ฝ่ายผู้รับเหมาก็มักจะคิดว่า ผู้รับเหมาช่วงจะต้องเป็นผู้รับภาระหากเกิดอุบัติเหตุ และกองทุนเงินทดแทนก็มีอยู่แล้ว การที่จะทำตามที จ.ป. กำหนดทุกอย่างย่อมเป็นการสิ้นเปลือง และถ้าบวกค่าดำเนินการตามมาตรการให้ความปลอดภัยเข้าไปในราคาประมูล ก็คงจะประมูลไม่ได้ หรือไม่ก็ถูกเจ้าของโครงการต่อราคาจนในที่สุดจำเป็นต้องตัดค่าใช้จ่ายต่างๆดังกล่าวออกไปจนเกือบหมดสิ้น

รูปที่ 9 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

2. อุปกรณ์ให้ความปลอดภัยแก่บุคคล

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยบุคคลระบุไว้ว่าผู้เข้าในบริเวณก่อสร้างจะต้องสวมหมวกแข็งทุกคน แต่ในทางปฏิบัติกลับเป็นข้อที่ละลายกันมากที่สุด โดยเฉพาะกับคนงานก่อสร้าง โดยอ้างว่าไม่สะดวกในการทำงานบ้าง คนงานไม่ยอมใช้บ้าง จะมีใช้กันก็เพียงในระดับผู้ควบคุมงานและหัวหน้างานต่างๆเท่านั้น ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายมรบทลงโทษแน่นอน อย่างไรก็ตามบริษัทก่อสร้างหลายบริษัทเหมือนกันที่สามารถจัดให้คนงานของตนทุกคนทุกระดับได้ใช้หมวกแข็งเป็นประจำซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสรรเสริญ อุบัติเหตุที่พบมากที่สุดแก่ เศษไม้ ตะปู ค้อน และอื่นๆตกใส่ศีรษะ ไม้ท่อนเล็กๆท่อนเดียวเคยทำให้คนดีๆกลายเป็นคนไม่สมประกอบมาแล้ว ทำให้ชีวิตส่วนที่เหลือทั้งชีวิตเสียไป ชั่วยังเป็นภาระให้กับคนอื่นอีก ไม่ใช่ศีรษะอย่างเดียวที่ต้องป้องกัน อันตรายอวัยวะอย่างอื่นก็ต้องป้องกันเช่นกันเช่น กันเช่น มือ เท้า ตา ใบหน้า ทุกส่วนของร่างกายก็ว่าได้

รูปที่ 10 อุปกรณ์ป้องกันภัยอันตรายจากงานก่อสร้าง

3. การแต่งกาย

นอกจากถุงมือ รองเท้า หมวกแข็ง ซึ่งจะต้องสวมใส่ตามที่กำหนดในประกาศที่กระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับ “ความปลอดภัยในการก่อสร้าง” แล้วการแต่งกายของคณงานก็ควรจะได้รับ การดูแลเอาใจใส่ด้วย ที่จริงแล้วในบริเวณก่อสร้างจะเต็มไปด้วยสิ่งระเกะระกะ นับตั้งแต่นั่งร้าน ค้ำยัน เศษไม้ เศษเหล็ก ตะปู นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ก่อสร้างนานชนิด ฉะนั้นคณงานคณงานทุกคนไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายไม่ควรแต่งกายรุ่มร่าม แต่ควรให้รัดกุมที่สุด

รูปที่ 11 การแต่งกายอย่างถูกต้องในการทำงานก่อสร้าง

4. เขตก่อสร้าง

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง “ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างว่าด้วยเขตก่อสร้าง” กำหนดให้นายจ้างจัดทำรั้วหรือคอกกั้นและปิดประกาศแสดง “เขตก่อสร้าง” ในบริเวณที่ดำเนินการก่อสร้างและให้กำหนดเขตอันตราย ในงานก่อสร้าง โดยทำเป็นรั้ว หรือคอกกั้นหรือแผนผังการตกและเขียนป้าย “เขตอันตราย” ปิดประกาศให้ชัดเจนในเวลากลางคืนให้มีไฟสีแดงแสดงตลอดเวลาด้วย

4.1 “เขตก่อสร้าง” หมายความว่าพื้นที่ดินบริเวณ โดยรอบที่ดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งนายจ้างได้จัดทำรั้วหรือคอกกั้นไว้ตามประกาศนี้

4.2 “เขตอันตราย” หมายความว่า บริเวณที่กำลังก่อสร้างหรือบริเวณที่ใช้ปั้นจั่น หรือบริเวณที่ติดตั้งนั่งร้านหรือลิฟท์ขนส่ง หรือส่วนของการก่อสร้างอาคาร หรือลำเลียงวัสดุเพื่อการ

ก่อสร้าง หรือสถานที่เก็บเชื้อเพลิงหรือวัสดุเพื่อการก่อสร้าง หรือบริเวณที่ใช้เครื่องจักรกล หรือ กระแสไฟฟ้าเพื่อการก่อสร้างรั้วที่ใช้ในเขตก่อสร้างนี้ นอกจากจะทำตามที่กำหนดในใบประกาศ กระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ถ้าทำให้สวยงามได้ก็ยิ่งดี ที่สำคัญคือความมิดชิดและแข็งแรง หากหน่วย ก่อสร้างอยู่ชิดถนนหรือทางเดินสาธารณะ จะต้องจัดให้มีหลังคากันวัสดุที่อาจจะตกลงมาถูกที่คนที่ สัญจรไปมาด้วย รั้วจะต้องมีประตูที่สามารถควบคุมการเข้าออกทั้งคนและรถทุกชนิด ผู้ที่จะเข้าไปใน บริเวณก่อสร้างจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในหน่วยก่อสร้างนั้น ผู้ที่ไม่มีหน้าที่จะต้องได้รับอนุญาตจึงจะ เข้าได้ และทุกคนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในด้านความปลอดภัยทุกประการ

รูปที่ 12 รูปแสดงบอกถึงขอบเขตการก่อสร้าง

5. ปัญหาเรื่องเด็ก

ดังที่กล่าวไปแล้วว่าการที่จะเข้าไปในบริเวณก่อสร้างควรจะอนุญาตเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการก่อสร้างเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดีวิถีความเป็นอยู่ของคนงานก่อสร้างส่วนใหญ่มักจะปลูกบ้านพัก ชั่วคราวในบริเวณที่ก่อสร้างนั่นเอง เนื่องจากการขนส่งคนงานจากที่อื่นมักไม่ค่อยสะดวก จึงหลีกเลี่ยงไม่ พื้นที่จะต้องมีเด็กเล็กจำนวนมาก ณ ที่พักนั้น วิธีที่ถูกต้องถ้าไม่สามารถแยกคนงานให้อยู่คนละแห่งกับ สถานที่ก่อสร้าง จะต้องทำรั้วกั้นบริเวณที่พักกับสถานที่ก่อสร้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเข้าไปใน บริเวณก่อสร้าง เพราะอันตรายอาจเกิดได้ง่ายกับเด็ก ซึ่งรู้เท่าไม่ถึงการณ์

รูปที่ 13 ปัญหาเรื่องเด็กเข้าไปเล่นในเขตก่อสร้าง
ลักษณะของอุบัติเหตุ มีดังนี้

1. ถูกตะปู หรือเศษเหล็กดำที่เท้า
2. ถูกไฟฟ้าช็อต
3. เศษวัสดุกระเด็นเข้าตา
4. ถูกคัมปั่นจั่นทับนิ้วขาด
5. เดินสะดุดกองวัสดุ
6. วัสดุตกหล่นใส่
7. ตกจากนั่งร้าน
8. เดินชนนั่งร้าน และเหล็กเสียบ

รูปที่ 14 อุบัติเหตุจากการถูกไฟฟ้าช็อตในระหว่างการทำงานก่อสร้าง

การจัดการป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง

1. การเตรียมงานก่อนการก่อสร้าง

โดยเริ่มวางแผนป้องกันอุบัติเหตุตั้งแต่การวางผังงานก่อสร้าง หรือตั้งแต่การกำหนดตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างชั่วคราว ซึ่งพื้นที่บริเวณก่อสร้างออกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ต้องให้เกิดความสะดวกในการก่อสร้าง ง่ายต่อการควบคุม และให้เกิดความปลอดภัยมากที่สุด เช่น พื้นที่ที่ใช้เก็บ

น้ำมันเชื้อเพลิง ควรแยกให้ห่างจากวัสดุที่ไวไฟ แยกบ้านพักของคณงานก่อสร้างไว้เป็นส่วนต่างหาก มีประตูเข้าออกโดยเฉพาะ ไม่ใช่ปะปนกับประตูที่ใช้เข้าออกสำหรับการก่อสร้าง เพื่อเป็นการป้องกันมิให้คณงานก่อสร้าง หรือผู้ที่พักอาศัยอยู่เดินผ่านเข้ามาในบริเวณงานก่อสร้าง ซึ่งนอกจากจะอำนวยความสะดวกให้กับคณงานเหล่านั้นแล้ว ยังจะลดอุบัติเหตุลงได้ และสะดวกต่อการควบคุมดูแลทรัพย์สินอีกด้วย นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดเตรียมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การจัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการก่อสร้างต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เครื่องมือหรือเครื่องทุ่นแรงที่ชำรุด ใช้เครื่องมือไม่ถูกวิธี และใช้เครื่องมือไม่เหมาะสมกับลักษณะของงาน จึงต้องอบรมให้คณงานตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้

1.2 การจัดการเตรียมเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายของคณงานก่อสร้าง ได้แก่ หมวกนิรภัย เครื่องป้องกันใบหน้า ที่ครอบหู ที่ปิดจุมูก ถุงมือ เข็มขัดนิรภัย และรองเท้านิรภัย ต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อม มีจำนวนพอเพียงกับจำนวนของคณงานก่อสร้าง และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้

1.3 การจัดทำป้ายเตือน ป้ายห้าม เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้คณงานเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

2. การป้องกันอุบัติเหตุในขณะก่อสร้าง

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างต้องถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญที่จะป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ซึ่งนอกจากจะกำชับคณงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดแล้ว จะต้องอบรมคณงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของอุบัติเหตุ เพราะการทำงานในทุกขั้นตอนย่อมก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังนั้นจึงต้องแนะนำการทำงานที่ปลอดภัย ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด บรรดาเครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง และเครื่องจักรกลที่ชำรุด ไม่ควรรนำมาใช้งาน โดยเด็ดขาด ต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

2.1 การป้องกันอุบัติเหตุจากของตก การป้องกันในเบื้องต้นก็คือ การทำให้บริเวณที่ก่อสร้างสะอาดที่สุด จัดวางของวัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตรงไหนที่เป็นช่องเปิดต้องมีตาข่ายรองรับเป็นชั้น ๆ วัสดุที่ตกลงมาจะได้ค้างอยู่บนตาข่ายนั้น นอกจากนี้จะต้องมีแผงกั้นวัสดุ หรือผ้าใบป้องกันมิให้วัสดุตกลงมาเป็นอันตรายต่อผู้ที่สัญจรไปมา

2.2 การป้องกันคณงานพลัดตกจากที่สูง อาจจะกระทำได้หลายลักษณะ เป็นต้นว่าช่องว่างหรือช่องเปิดต่าง ๆ ไม่ควรเปิดทิ้งไว้ และทำราวกันตกในส่วนที่เป็นระเบียง หรือพื้นที่ที่ไม่มีผนังกั้น และการทำงานในที่สูง เช่น การทาสีภายนอกของอาคาร คณงานต้องมีเข็มขัดนิรภัยด้วย

รูปที่ 15 การป้องกันความปลอดภัยในการทำงานในที่สูง

แนวทางปฏิบัติสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุ

1. ขั้นตอนการเตรียมการ

- 1.1 ก่อนทำการก่อสร้าง ได้มีการอบรมผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างก่อนทุกครั้ง เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
- 1.2 บังคับให้คนงานทุกคนที่เข้าไปในบริเวณที่ก่อสร้างแต่งกายให้รัดกุม และสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง
- 1.3 จัดทำรั้วที่มีความสูงประมาณ 5.50 เมตร เป็นการแสดงขอบเขตของพื้นที่ก่อสร้าง ป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาในบริเวณ และเพื่อป้องกันเศษวัสดุหล่นใส่ผู้ที่สัญจรไปมา
- 1.4 ติดป้าย “ปลอดภัยไว้ก่อน” ไว้รอบบริเวณที่ก่อสร้าง
- 1.5 จัดตั้งหน่วยงานปฐมพยาบาลขึ้นในบริเวณที่ก่อสร้าง
- 1.6 ส่งพนักงานของบริษัทเข้ารับการอบรมการปฐมพยาบาลจากหน่วยงานของรัฐ
- 1.7 ส่งตัวแทนของบริษัทไปอบรมการดับเพลิงจากกรมตำรวจ
- 1.8 จัดตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- 1.9 จัดทำป้ายเตือน ป้ายห้าม และกฎระเบียบข้อบังคับ
- 1.10 ทำประกันสังคม และทำกองทุนทดแทนกับคนงาน

2. การป้องกันอุบัติเหตุในขณะปฏิบัติงาน

2.1 การป้องกันเกี่ยวกับคนงานก่อสร้าง จากการสังเกตพบว่า ส่วนมากจะแต่งตัวกันตามสบาย สวมรองเท้าแตะ และไม่เคร่งครัดเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย เช่น หมวกนิรภัย รองเท้านิรภัย ถุงมือ เข็มขัดนิรภัย เป็นต้น

รูปที่ 16 การแต่งกายที่ไม่ถูกระเบียบในการก่อสร้าง

2.2 การป้องกันวัสดุตก มีการป้องกันดีพอสมควร

2.3 มีการป้องกันคนตกจากที่สูง

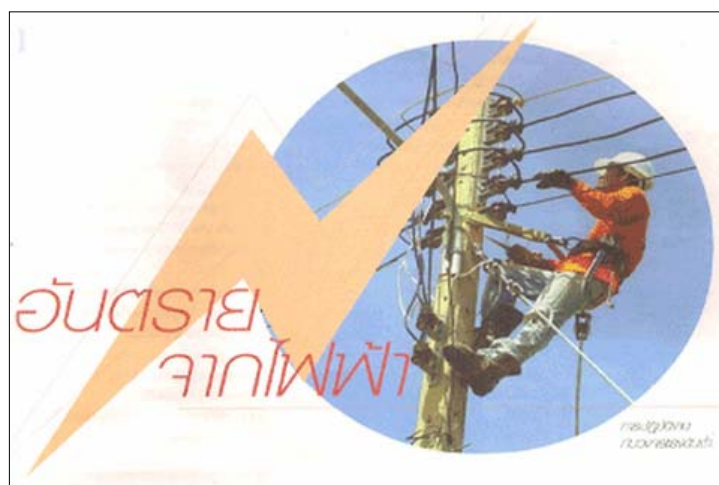
2.4 ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง จะเป็นผู้สอดส่องดูแลให้คนงานสวมใส่เครื่องป้องกันอันตราย และบังคับให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัท

2.5 ระบบแสงสว่างโดยติดตั้งสปอร์ตไลท์ และติดตั้งไว้ที่แขนของปั้นจั่นหอดสูง

2.6 ลิฟต์โดยสาร กำหนดให้น้ำหนักบรรทุกได้ 12 คน บรรทุกน้ำหนักได้ไม่เกิน 1,100 กิโลกรัม

2.7 การป้องกันอุบัติเหตุจากไฟฟ้า โดยติดตั้งป้าย “ระวังไฟฟ้าดูด” ไว้ด้วย

2.8 การเก็บรักษาวัสดุที่ไวไฟ โดยได้ทำโครงเหล็กครอบไว้เพื่อป้องกันการกระแทก และเก็บไว้ในที่ร่มไม่มีแสงแดด

รูปที่ 17 ป้ายเตือนให้ระวังไฟฟ้าดูด

2.9 มีการกำหนดกฎรักษาความปลอดภัย และข้อปฏิบัติในการทำงานของคณงานก่อสร้าง ดังตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. กฎรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติในการทำงาน

1.1 สวมหมวกนิรภัย และรองเท้าที่ทนทานตลอดเวลาที่อยู่ในเขตการก่อสร้าง

1.2 พนักงานทุกคนจะต้องติดป้ายชื่อตลอดเวลาที่อยู่ในเขตการก่อสร้าง

1.3 จะต้องมีการบำรุงรักษาแผงไฟฟ้า-เครื่องมือ อุปกรณ์ทุกชนิดใช้งานด้วยความระมัดระวังและรับผิดชอบ รวมถึงการไม่ใช้อุปกรณ์ทุกชนิดเกินขีดจำกัดในสิ่งต่อไปนี้

1.3.1 ปลั๊กตัวนำและแผงต่อควบคุมไฟฟ้าจะต้องควบคุมโดยช่างไฟฟ้า

1.3.2 บริษัทจะควบคุมและดูแลรักษาเฉพาะแผงไฟฟ้าซึ่งใช้ในหน่วยงานเท่านั้น

1.3.3 อุปกรณ์และสายที่จะนำมาต่อทั้งหมดจะต้องมีปลั๊กนำอย่างดี ห้ามต่อกันด้วย

สายต่อพ่วง

1.4 ตัวนำจะต้องอยู่ห่างจากพื้นดินในที่ที่สามารถอยู่ได้และปราศจากน้ำตลอดเวลา

1.5 ช่องเจาะทั้งหมดจะต้องป้องกันด้วยไม้อัดและราวกันตก อีกทั้งไม่สามารถ

เคลื่อนย้ายได้โดยรอบ และมีเครื่องหมาย “ห้ามเข้า” ติดอยู่ที่ราวกันตก

1.6 ราวกันตกจะติดตั้งรอบที่ขอบของพื้นที่ ซึ่งมีพื้นที่อยู่เหนือหรือต่ำกว่าตั้งแต่ 1 ชั้น

1.7 วัสดุทั้งหมดจะต้องมีการกองเก็บรัด ส่งมายังหน่วยงานด้วยความเรียบร้อยและ

ปลอดภัย

1.8 ไม่อนุญาตให้นำแอลกอฮอล์เข้ามาในสถานที่ก่อสร้างโดยเด็ดขาด

1.9 คนงานจะต้องใช้สายรัดนิรภัยเมื่อทำงานในที่ที่ไม่มีนั่งร้านเพื่อเป็นการร่วงหล่น

2. ระเบียบปฏิบัติสำหรับพนักงานขับรถเครน และพนักงานบอกสัญญาณเครน

2.1 ในการปฏิบัติงานทุกครั้งจะต้องสวมหมวกนิรภัยที่บริษัทจัดหาให้

2.2 พนักงานขับรถเครน และพนักงานบอกสัญญาณเครน จะต้องพร้อมเสมอ

2.3 พนักงานบอกสัญญาณขับรถเครนจะต้องอยู่ใกล้ชิดกับวัสดุหรืออุปกรณ์ที่จะยก และจะต้องอยู่ในเขตพื้นที่ที่จะขนย้ายวัสดุด้วยความระมัดระวังปลอดภัยที่สุด

2.4 ขอให้พนักงานบอกสัญญาณรถเครนทุกคนใช้วิทยุสื่อสารของบริษัท ห้ามมิให้ผู้อื่นที่มีได้เกี่ยวข้องกับวิทยุสื่อสารแทนตัวท่านเป็นอันขาด

รูปที่ 18 การใช้รถเครนในงานก่อสร้าง

2.5 ทั้งพนักงานขับรถเครนและพนักงานบอกสัญญาณรถเครน จะต้องใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบและปลอดภัยที่สุดในการที่จะขนย้ายวัสดุและอุปกรณ์เครื่องมือ ทุกอย่างและจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานที่เกี่ยวข้องด้วย

2.6 หากพนักงานขับรถเครน หรือ พนักงานบอกสัญญาณเครนพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความปลอดภัยหรือเกิดอันตรายใด ๆ ในการยกวัสดุอุปกรณ์แล้ว พนักงานขับรถเครนหรือพนักงานบอกสัญญาณเครนทุกท่านมีสิทธิเด็ดขาดในการที่จะไม่ทำกรนั้น โดยชอบไม่ว่าการสั่งการนั้นจะมาจากผู้ใดก็ตาม

2.7 ให้พนักงานขับรถเครนและพนักงานบอกสัญญาณรถเครน ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับเครน

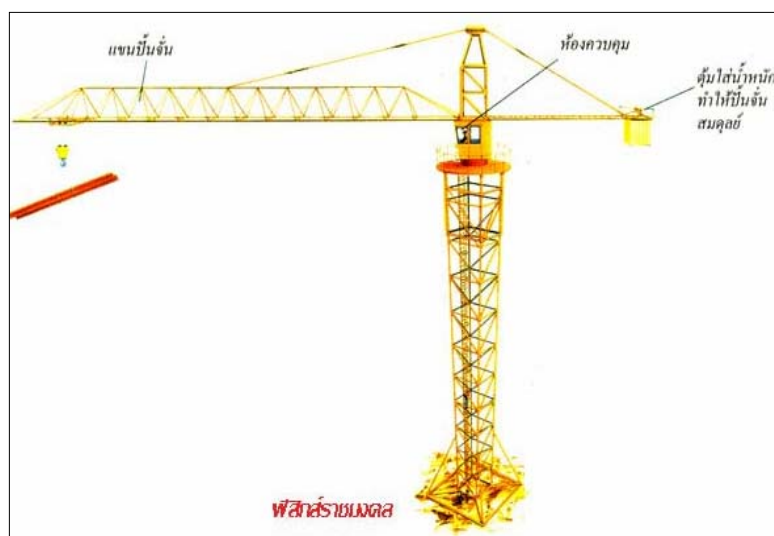
2.8 ทุกครั้งที่มีการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์โดยทางกระเช้า พนักงานบอกสัญญาณเครน จะต้องขึ้นไปกำกับดูแลด้วยตนเองบนกระเช้าทุกครั้ง

2.9 ห้ามมิให้บุคคลอื่นบุคคลใดที่มีได้เกี่ยวข้องกับเครนขึ้นไปเล่นบนเครนโดยเด็ดขาด

2.10 พนักงานขับเครน และพนักงานบอกสัญญาณเครนถ้าจะลาป่วย หรือลากิจจะต้องแจ้งให้พนักงานคุมงานทราบล่วงหน้า 1 วัน เพื่อพิจารณาอนุมัติ

2.11 ห้ามพนักงานขับเครนและพนักงานบอกสัญญาณเครนหยุดงานไม่เกิน 3 วัน ยกเว้นลาป่วย ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบอนุมัติจากพนักงานควบคุมดูแล

2.12 ห้ามพนักงานทุกท่านดื่มสุรา เล่นการพนัน ในขณะที่ปฏิบัติงาน โดยเด็ดขาด

รูปที่ 19 ปั่นจันในงานก่อสร้าง

3. ระเบียบปฏิบัติสำหรับพนักงานขับลิฟต์

3.1 ตรวจสอบความพร้อมเรียบร้อย ความสะอาดทุกครั้งก่อนใช้ลิฟต์ และหลังใช้ลิฟต์ โดยเฉพาะพื้นที่ทางเข้าลิฟต์

3.2 ทุกครั้งที่เลิกใช้ลิฟต์จะต้องปิดสวิตช์ทุกครั้ง พร้อมล็อกกุญแจประตูทางเข้าลิฟต์ทุกชั้น โดยเฉพาะชั้นที่ 1

3.3 พนักงานขับลิฟต์ จะมี 2 ผลัด ๆ ละ 2 คน โดยคนที่หนึ่งจะเป็นพนักงานขับลิฟต์ ควบคุมคอนโทรลลิฟต์ขึ้น-ลง อีกหนึ่งคนจะเป็นพนักงานเปิด-ปิดประตูทางเข้าลิฟต์

3.4 ประตูทางเข้าลิฟต์จะต้องปิดล็อกกุญแจทุกครั้งเมื่อผู้โดยสารผ่านเข้าไป

3.5 ลิฟต์จะจอดรออยู่ชั้นที่หนึ่ง และชั้นสูงสุดประมาณ 2 นาที จากนั้นลิฟต์จะเคลื่อนขึ้นลง โดยคนขับลิฟต์จะต้องดูประตูทางเข้าออกของแต่ละชั้นว่ามีคนที่ใช้ลิฟต์หรือไม่ และลิฟต์จะไม่จอดอยู่กับที่เฉย ๆ จะเคลื่อนขึ้นลงตลอดเวลา

3.6 ในกรณีที่พนักงานขับลิฟต์หรือพนักงานเปิด-ปิดประตูลิฟต์มีความจำเป็นที่จะต้องทำธุระส่วนตัวในห้องน้ำ ให้ผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะต้องมีพนักงานลิฟต์อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่แทน

3.7 จะต้องตรวจดูความเรียบร้อยโดยรอบ ๆ ห้องโดยสารลิฟต์ว่าไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่จะบรรทุกขึ้น หรือลงเสื่อลอดออกนอกต่าข่ายห้องโดยสารขึ้นหรือลงทุกครั้ง

3.8 ห้ามทุกคนออกจากนอกห้องโดยสารลิฟต์ขณะที่ลิฟต์กำลังทำงานอยู่

การประกันเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

แม้ว่าการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อสร้างจะกระทำอย่างรัดกุมเพียงใดแต่อุบัติเหตุย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ ฉะนั้นเพื่อเป็นการปกป้องผู้เสียหายมิให้ต้องได้รับความ กระทบกระเทือนมากจนเกินไป และให้ ได้รับการชดเชยที่สมเหตุสมผล จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการป้องกันชีวิตละคุณภาพและทรัพย์สิน ถึงแม้ทางราชการจะมีกองทุนเพื่อชดเชยให้กับคนงานที่ได้รับอุบัติเหตุ แล้วก็ตาม กองทุนนี้หักเงินจากผู้รับเหมาก่อสร้างคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของราคาก่อสร้าง เมื่อคนงานได้รับอุบัติเหตุจะรับเงินชดเชยจากกรมแรงงานทันที แต่จำนวนเงินอาจไม่เป็นการเพียงพอ

อย่างไรก็ดี เงินกองทุนนี้คุ้มครองเฉพาะผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้างเท่านั้น ไม่รวมผู้ที่อาศัยข้างเคียงตลอดจนทรัพย์สินอาคารบ้านเรือนที่อาจได้รับความเสียหายจากการก่อสร้าง ฉะนั้นจึงควรมีการประกันภัยต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย มีอยู่หลายโครงการที่เจ้าของ โครงการเป็นผู้ประกันเอง เป็นประกันแบบรวมทุกชนิด นอกจากจะประกันความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้ร่วมปฏิบัติงานก่อสร้าง และบุคคลที่ 3 คือผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้อยู่อาศัยข้างเคียงตลอดจนคนเดินสัญจรไปมารอบบริเวณที่ก่อสร้างแล้ว ยังประกันต่อความเสียหายหากผู้รับเหมาก่อสร้างทำผิดพลาดหรือแม้แต่ออกแบบผิดพลาดด้วย การประกันรวมแบบนี้ดีที่สามารถครอบคลุมได้ทั่วถึงอีกทั้งเบี้ยประกันจะน้อยกว่าแยกเป็นรายการ ๆ

อย่างไรก็ดีในการประกันควรอ่านกรมธรรม์ให้ละเอียดมาก ๆ ทุกบรรทัดและทุกตัวอักษร แม้แต่ตัวเล็ก ๆ ที่ไม่สำคัญ ข้อความได้ที่ไม่ชัดเจนจะต้องทำความเข้าใจเสียก่อน เช่น ในกรณีที่ประกันความเสียหายที่ได้มาจากการก่อสร้าง บริษัทประกันมักจะได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากความสั่นสะเทือนและการเคลื่อนตัวของดินเข้าไปในกรมธรรม์ ทั้งนี้เพราะความเสียหายอันเกิดจากสองสาเหตุนี้มักจะรุนแรงและยากในการซ่อมแซมให้คืนดีเดิม เพราะจะต้องใช้ความรู้ทางวิศวกรรมเป็น

พิเศษทั้งในการวินิจฉัยและซ่อมแซมอาจเป็นเพราะทางบริษัทประกันภัยขาดบุคลากร เช่น วิศวกรที่เชี่ยวชาญทางด้านนี้ หรืออาจเห็นว่าไม่สามารถจะควบคุมการทำงานของผู้รับเหมาก่อสร้างได้ ซึ่งเห็นว่าจะเป็นการเสี่ยงมากเกินไปที่จะรับประกันในเรื่องนี้ก็เป็นได้เช่น ในกรณีที่ตอกเสาเข็มและการขุดดิน เพื่อทำฐานรากค้ำได้กล่าวแล้วข้างต้น ฉะนั้นก่อนจะลงนามข้อตกลงใดๆ เกี่ยวกับการประกันนี้ จะต้องซักซ้อมทำความเข้าใจให้ตรงกันเสียก่อนถึงขอบเขตและเนื้อหาของการครอบคลุมของกรมธรรม์ เพื่อที่จะได้ไม่มีข้อถกเถียงกันในภายหลัง ที่จริงแล้วจะให้กรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายทุกชนิดแม้จะเสียเบี้ยประกันมากขึ้นก็ตาม

การจ่ายค่าทดแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

ค่าทดแทน หมายถึง เงินที่ลูกจ้างได้รับตามกฎหมายแรงงาน เป็นการทดแทนที่ได้จากการประสบอันตรายจากการทำงานหรือเป็นโรคที่เกิดขึ้นจากสภาพของงานตามที่กฎหมายกำหนด วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินทดแทน ก็เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างว่าจะได้รับเงินทดแทนอย่างรวดเร็ว และตามสิทธิที่พึงจะได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

1. กรณีที่ลูกจ้างจะได้รับเงินทดแทน
 - 1.1 การเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานให้กับนายจ้าง
 - 1.2 การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ และถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้กับนายจ้าง หรือป้องกันผลประโยชน์ให้นายจ้างจนเกิดประสบภัยอันตรายระหว่างการทำงาน
2. กรณีที่ลูกจ้างไม่มีสิทธิรับเงินทดแทน
 - 2.1 ไม่ได้เป็นลูกจ้างของนายจ้างผู้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน
 - 2.2 ลูกจ้างนั้นไม่ได้ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน หรือโรคที่มีได้เกิดขึ้นจากการทำงานให้นายจ้าง
 - 2.3 ลูกจ้างเสพเครื่องคองของเมา จนไม่สามารถควบคุมสติได้ จงใจให้ตัวเองและผู้อื่นประสบอันตราย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนประสบอันตราย
3. ชนิดของอุบัติเหตุ แบ่งได้ดังนี้
 - 3.1 ประสบอุบัติเหตุต้องหยุดงานชั่วคราว
 - 3.2 พิการบางส่วนของร่างกาย เช่น แขนขาด ขาขาด เป็นต้น
 - 3.3 ทุพพลภาพ อวัยวะของร่างกายสูญเสียสมรรถภาพในการทำงาน ไม่สามารถจะทำงานในอาชีพเดิมต่อไปได้
 - 3.4 เสียชีวิต อาจเสียชีวิตทันทีเมื่อประสบอุบัติเหตุ หรือหลังจากการพักรักษาตัวแล้วก็ตาม โดยมีสาเหตุมาจากการเกิดอุบัติเหตุ นั้น ๆ

4. การประเมินการจ่ายค่าทดแทน

ความสูญเสียที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นแต่ละครั้ง จะต้องมีการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทนที่นายจ้างต้องจ่ายให้เนื่องจากการหยุดงาน พิการ หรือทุพพลภาพ ค่าทำขวัญต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดอยู่มาก การประเมินค่าของการสูญเสียตามกรณีดังกล่าวข้างต้น ท่านที่สนใจศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากการประกาศของกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดการจ่ายค่าทดแทน พ.ศ. 2524 และต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการแสดงการบาดเจ็บกับระยะเวลาการจ่ายเงินค่าทดแทน